

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er at afskaffe rabatter, præmier eller andre økonomiske fordele ved apotekers køb af lægemidler, således at disse rabatter m.v. i stedet konverteres til prisnedsættelser, der umiddelbart kommer forbrugerne og Den offentlige Sygesikring til gode. Lovforslaget gør det derfor ulovligt at yde eller modtage rabatter m.v.

Derudover indebærer lovforslaget, at en apoteker ikke uden Sundhedsstyrelsens tilladelse kan drive eller være knyttet til en lægemiddelvirksomhed. Formålet er at sikre, at apotekernes udlevering af og information om lægemidler ikke påvirkes af apotekernes eventuelle tilknytning til en lægemiddelvirksomhed.

I forbindelse med behandlingen af lovforslag L 108 om ændring af lov om lægemidler m.v., der blev fremsat den 25. november 1992, FT 1992/93, sp. 2453, fremsatte regeringen et ændringsforslag til § 1 i L 108. I ændringsforslaget blev det foreslået at indføre faste apoteksindkøbspriser (AIP) i Danmark. Apoteksforbeholdte lægemidler skulle således kun kunne forhandles til de private apoteker til den bestemte pris, der på forhånd var anmeldt til Sundhedsstyrelsen.

Under behandlingen af ændringsforslaget i Folketinget blev der imidlertid rejst spørgsmål om, hvorvidt det ville være i strid med EF-rettens konkurrenceregler ved lov at foreskrive, at lægemidler kun kunne forhandles til apotekerne til den anmeldte AIP. På den baggrund anmodede Sundhedsministeriet Udenrigsministeriet og Justitsministeriet om en udtalelse om ændringsforslagets overensstemmelse med EF-retten. I et notat af 2. april 1993 afgav Udenrigsministeriet og Justitsministeriet en udtalelse, hvori der blev peget på, at der kunne være visse EF-retlige betænkeligheder ved en ordning, hvor det er registreringsindehaveren af lægemidlet, der skal anmelde en bestemt pris for det enkelte lægemiddel, der herefter bliver den bindende AIP for grossisterens salg til de private apoteker.

Sundhedsministeriet har derfor i samarbejde med Justitsministeriet og Udenrigsministeriet overvejet

andre muligheder for at fremme priskonkurrencen inden for lægemiddelområdet til gavn for forbrugerne og Den Offentlige Sygesikring.

På baggrund af disse drøftelser er det disse ministeriers opfattelse, at dette formål vil kunne opnås ved at forbyde enhver form for ydelse af rabatter, præmier eller andre økonomiske fordele i forbindelse med salg af lægemidler til apoteker.

Et sådant forbud mod rabatter m.v. i forbindelse med salg af eller i øvrigt i forbindelse med markedsføring af lægemidler til apoteker vil kunne gennemføres inden for rammerne af Rådets direktiv af 31. marts 1992 om reklame for humanmedicinske lægemidler, 92/28/EØF. Efter direktivets art. 9 er det ved fremme af salg af lægemidler over for personer, som er beføjet til at ordinere eller udlevere de pågældende lægemidler, forbudt at yde, tilbyde eller love disse personer præmier, pekuniære fordele eller fordele i form af naturalier, medmindre de er af ubetydelig værdi og står i forbindelse med udøvelsen af læge- eller apoteksvirksomheden. Direktivet er dog ikke til hinder for, at en medlemsstat kan opretholde de foranstaltninger eller den handelspraksis, der allerede gælder i medlemsstaterne for priser, fortjenstmarginer og rabatter, jf. direktivets art. 9, stk. 4. Direktivet har således ikke forhindret opretholdelsen af den hidtidige danske ordning, hvorefter grossisterne har mulighed for at yde omkostningsrelaterede rabatter til apoteker.

Sundhedsministeriet har med Justitsministeriet og Udenrigsministeriet drøftet det foreliggende lovforslags forenelighed med EF-retten. Det er Justitsministeriets og Udenrigsministeriets opfattelse, at det vil være foreneligt med EF-retten, således som bestemmelsen er udformet, at indføre et forbud mod at yde rabatter til apoteker.

Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Når rabatmuligheden afskaffes, er lægemiddelfirmaerne henvist til at konkurrere direkte på prisen i stedet for at konkurrere på rabatten til apotekeren. Dette ventes at skærpe priskonkurrencen til gavn for